

ת"פ 48466/03/12 - מדינת ישראל נגד נ' ד'

בית משפט השלום באשדוד

19 ינואר 2014

ת"פ 48466-03-12 מדינת ישראל נ' ד'

ת"פ 48492-03-12

בפני כב' השופטת גילת שלו
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
נ' ד'

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד ישי נגר

הנאשם וב"כ עו"ד מקלר

מתורגמן לשפה הרוסית

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בשלוש עבירות של תקיפת בת זוג שגרמה לחבלה של ממש, עבירה של תקיפת בת זוג ושתי עבירות של איומים, הכל כלפי חברתו, הידועה בציבור כבת זוגו משך תקופה של כשלוש שנים.

כמפורט בהרחבה בהכרעת הדין, ביום 28.7.09 תקף הנאשם את המתלוננת בכך שהכה בה מספר מכות, וגרם לה לחבלות ובהן סימן כחול מתחת לעין וחתך במצח שהותיר צלקת.

בהמשך, בחודש אוקטובר 2010, הגיע הנאשם לדירת המתלוננת כשהוא שתוי, ולאחר שהודיעה לו שהיא נפרדת ממנו, הוא קרע את חולצתה מעליה, ולאחר מכן הכה אותה מאחורי אוזנה וגרם לה לקרע בחלק החיצוני של האוזן.

במועד שאינו ידוע במדויק, בשנת 2010, בהיותו שתוי, הנאשם איים על המתלוננת שיהרוג אותה.

במהלך חודש פברואר 2012, לאחר פרידתם, הגיע הנאשם לבית המתלוננת, ובתגובה לכך שביקשה שלא יגיע או יתקשר יותר, הנאשם הכה אותה באגרוף, וגרם לה להמטומה מתחת לעין ופגע באוזנה.

ביום 25.3.12, הגיע הנאשם לדירה בה עבדה המתלוננת, דרש ממנה להפרד מבן זוגה, ואיים עליה באמרו "אני אהרוג אותך, אהרוג אותו, מה את עושה".

כאשר המתלוננת דחפה את הנאשם מהדירה, הנאשם תקף אותה בכך שניער אותה עם שתי ידיו בכתפיה, והכה בה באגרוף, עד שהיא דחפה אותו מעבר לדלת ונעלה אותה.

הנאשם יליד 1957, שלחובתו הרשעה קודמת אחת, בגין עבירות אלימות שבוצעו בשנת 2000, ובגין ריצה עונש מאסר.

המאשימה טענה כי העבירות שביצע הנאשם מצדיקות עונש מאסר שלא יפחת משנה, וזאת גם לאחר בחינת מצבו הרפואי הקשה, וכן מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננת והתחייבות.

הסנגור התמקד בעיקר במצבו הרפואי הקשה של הנאשם, אשר סובל ממחלות קשות ובמהלך ניהול התיק אושפז בבית חולים בשל שחפת פעילה, ולאחר שחרורו מבית החולים, המחלה עדיין נמצאה במצב פעיל, עד להחלמתו הכוללת שארכה מס' חודשים.

לדבריו, מצבו הרפואי של הנאשם מצדיק חריגה ממתחם הענישה אליו הפנתה המאשימה, בעיקר כאשר הקשר עם המתלוננת נותק לחלוטין, הנאשם שב לחיות עם אשתו והוא כולו שקוע במצב הרפואי הרעוע.

לאחר הטיעונים לעונש התקבלה התייחסותו של הממונה על עבודות השירות, ולאחר מס' חוות דעת, בסופו של דבר, מצא את הנאשם כשיר לעבודות שירות.

בסימן א1 לפרק ו' לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן - החוק), שכותרתו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" נקבע עקרון ההלימה כעקרון המנחה בענישה, היינו, ניתן משקל בכורה לשיקולי הענישה של גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה, על העונש להלום את חומרת העבירה ומידת אשמו של הנאשם.

העבירות של אלימות במשפחה הן עבירות חמורות מאד, אשר הערך המוגן במסגרתן, הינו זכותו של האזרח להגנה על שלומו, בטחונו ושלמות גופו בין כתלי ביתו.

אין חשיבות לכך שהנאשם לא התגורר בפועל עם המתלוננת אלא המשיך וחי חיים כפולים עם אשתו, שכן המוטיב העיקרי בעבירות אלו הינו הפגיעה של בעל הכח הפיזי או הכלכלי בחוליה החלשה במשפחה, תוך ניצול רגשות אהבה, פחד, בושה או תלות של הקרבן בפוגע.

לעניין הענישה הראויה, קבע בית המשפט העליון בע"פ 2037/92 בן דוד נ' מדינת ישראל (2.6.92):

"בית המשפט מצווה לשרש את התופעה של אלימות שבתוככי המשפחה, שנעשית יותר ויותר למכת מדינה, וכן מצווה הוא להגן על הצד המוכה, שלא תמיד כוחו עומד לו להגן על עצמו. הרתעה זו צריך וינתן לה ביטוי על ידי השתת עונש מאסר משמעותי, למען ישמעו וייראו, הן מי שהורשע במעשי האלימות והן עבריינים בכוח".

ובע"פ 9469/03, מדינת ישראל נ' פלוני:

"מעשי אלימות במשפחה כמעשיו של המשיב אינם נחלתם של עבריינים, בין עבריינים מועדים ובין עבריינים קלים. ידענו מניסיונו כי גם אנשים שבחיי היום-יום התנהגותם נורמטיבית היא לכל דבר ועניין, עלולים לנהוג באלימות קשה בביתם פנימה. מסקנה נדרשת מכאן היא, כי העובדה שנאשם הוא אדם נורמטיבי, לכאורה, בחיי היום-יום, אין בה בהכרח כדי ללמד על התנהגותו בביתו. עוד נאמר, כי העובדה שהתנהגותו של אדם היא התנהגות נורמטיבית על דרך הכלל, לא היא בה כדי להקל עימו שעה שמתנהג הוא באלימות כלפי בני משפחה שהם חסרי-אונים לידו."

הענישה המוטלת על נאשמים בעבירות של אלימות במשפחה היא מגוונת ונעה בין צו מבחן ללא הרשעה לבין מאסר בפועל ממושך, כאשר כל מקרה נבחן לגופו, בשים לב בין היתר לחומרת ועוצמת האלימות, נסיבותיה, תוצאותיה, הישנות העבירות, המלצות שירות המבחן, השתלבות בהליך טיפולי, עמדת המתלוננת והסיכוי לחזרה לחיים משותפים.

בעניינו, מאחר והנאשם לא שולב בהליך טיפולי, הרי שגם אם כל אחת מהעבירות כשלעצמה יכולה היתה להסתכם בעונש מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות, ריבוי העבירות וחומרת הפגיעות במתלוננת מצדיקים ענישה משמעותית.

במקרים דומים הוטלו על נאשמים, דוגמת הנאשם, עונשי מאסר משמעותיים :

ברע"פ 3255/09 דהן נ' מדינת ישראל (6.7.09) אישר בית המשפט העליון עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, על נאשם שהורשע לאחר ניהול הוכחות בשני אירועים של תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים, שלחובתו עבר פלילי לא מכביד, וניתן אודותיו תסקיר שלא בא בהמלצה טיפולית, ובית המשפט העליון אף ציין כי העונש נוטה לקולא.

ברע"פ 4140/10 פלוני נ' מדינת ישראל (6.9.10) אישר בית המשפט העליון עונש של 10 חודשי מאסר בפועל על נאשם שהורשע במספר עבירות של תקיפת בת זוגו ואיומים עליה, כשבשניים מהמקרים היא פונתה לבית החולים, וזאת למרות המלצה חיובית-שיקומית של שירות המבחן.

ברע"פ 1923/11 חטיב נ' מדינת ישראל (27.2.12) אישר בית המשפט העליון את פסק דינו של בית המשפט המחוזי

שהחמיר בעונשו של נאשם נעדר עבר פלילי, שהורשע במספר עבירות של אלימות כלפי אשתו, ולא גילה אחריות וחרטה למעשיו, והטיל עליו 12 חודשי מאסר בפועל.

ברע"פ 1631/12 **פדידה נ' מדינת ישראל** (27.2.12) אישר בית המשפט העליון עונש של 18 חודשי מאסר בפועל על נאשם בעל עבר פלילי עשיר שהורשע באירוע אחד של תקיפת בת זוג שגרמה לחבלה והפרת צו, ואשר לא גילה חרטה על מעשיו.

ברע"פ 10822/08 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (4.1.09) אישר בית המשפט העליון עונש של 18 חודשי מאסר בפועל (לאחר שבית המשפט המחוזי הפחית מעט בעונש) על נאשם שהורשע בשלושה אירועי תקיפת בת זוג ואיומים ואירוע נוסף של הפרת הוראה חוקית, למרות העדר עבר פלילי וחלוף זמן ניכר ממועד העבירות.

לאור כל האמור לעיל, ריבוי העבירות, חומרתן והישנותן על פני תקופה ארוכה, לאור חומרת הפגיעה במתלוננת, לרבות האיומים החמורים והאובססיביות שבה נהג הנאשם במתלוננת, הרי שמתחם העונש הראוי לעבירות שביצע הנאשם, נע בין מספר חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

באשר לעתירת הסנגור לחריגה לקולא ממתחם הענישה, עקב מצבו הרפואי הקשה של הנאשם, כפי שציינתי בהחלטות קודמות, לדעתי לא ניתן לעשות זאת, לאור לשון החוק לאחר תיקון 113.

על פי סעיפים 40 ג ו- 40 יא לחוק, נסיבותיו האישיות של הנאשם, נחשבות כנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, וככאלו, בית המשפט רשאי להתחשב בהן רק בעת קביעת עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה, ואינו רשאי לחרוג בגינן מהמתחם.

הסעיף היחיד המאפשר חריגה לקולא מהמתחם שנקבע, הינו סעיף 40ד לחוק, המתייחס לשיקולי שיקום, היינו אם הנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם.

הסנגור הפנה לפסק דינו של כבוד השופט ליבדרו בת"פ (שלום ב"ש) 58005-11-12 **מ"י נ. שלא לפה ואח'**, אשר קבע כי לדעתו המחוקק לא ביקש לשלול מבית המשפט את שיקול הדעת לחרוג ממתחם הענישה לקולא שלא מטעמי שיקום, וכי ניתן לעשות כן גם מטעמים אנושיים, או בשל מצב רפואי ייחודי של הנאשם.

עמדה דומה הביע כבוד השופט עדן בת"פ (שלום-ב"ש) 36886-09-12 **מדינת ישראל נ' נאבהין**, אשר סבר כי מכך עקרון הענישה האינדיבידואלית, בית המשפט רשאי לבחון במסגרת שיקולי השיקום גם את מידת החסד והרחמים, וגם נסיבות אישיות חריגות של הנאשם.

על אף השאיפה והרצון להרחיב את המקרים בהם ניתן יהיה לסטות לקולא ממתחם העונש הראוי לעבירה, מבלי להגביל את שיקול דעתו של בית המשפט, אינני יכולה לקבל פרשנות זו של החוק, ונראה לי כי היא

עומדת בסתירה לכוונתו המפורשת של המחוקק.

מעיון בהצעת חוק העונשין (תיקון מס' 92) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), התשס"ו-2006 עולה, כי מטרת התיקון לחוק היתה "לכוון את שיקול דעתו של השופט בגזירת הדין ולצמצם את פערי הענישה, מקום שאינם מוצדקים, אך זאת תוך הותרת שיקול דעת בידיו בקביעת העונש הסופי".

גם בהצעת החוק צויין כי נסיבות אישיות ומשפחתיות של הנאשם הינן חלק מהנסיבות המקלות שאינן קשורות בביצוע העבירה (היינו, כאלו שאינן משפיעות על קביעת מתחם העונש הראוי) ובדברי ההסבר נכתב בהקשר זה "מוצע לקבוע כי נסיבות אישיות ומשפחתיות של הנאשם יהוו נסיבה לקולה. הכוונה היא לנסיבות קשות במיוחד כגון מחלה קשה או כיוצא בכזה".

אם כן, המחוקק הביע דעתו בפירוש כי מחלה קשה תהווה נסיבה מקלה שאינה קשורה בביצוע העבירה, ואשר בית המשפט רשאי להתחשב בה, אך לא לחרוג בגינה ממתחם העונש ההולם.

כבוד השופט ליבדרו הפנה בפסק דינו האמור לאמור בת"פ (מחוז-ת"א) 56551-03-11 מדינת ישראל נ' שלולשוילי (25.7.12).

אציין, כי דווקא דבריו של כבוד השופט מודריק בפסק דין זה (שבו לא חל התיקון לחוק), תומכים בפרשנות שהעליתי לעיל, ואביא את הדברים בלשונו:

"המציאות זימנה לפני דוגמא לקושי ענישתי שעשוי להתעורר בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין (הבניית שיקול דעת בענישה). אין ספק שאילו הייתי בוחן את העניין דן על פי "עקרון ההלימה" הקבוע בדין הקיים היה עלי להגיע למסקנה שהן מכח הוראת הדין והן על פי מדיניות הענישה הנוהגת "מתחם העונש ההולם" נע על פני תקופות מאסר לנשיאה בפועל שונות. מכאן היה עלי לגזור כמובן את אותו מתחם ענישה ראוי גם ביחס למקרה דן. סטיה ממתחם העונש ההולם אפשרית לפי החוק החדש לצד הקולא, רק בנסיבות שבהן בית המשפט רואה מקום לנקטת גישה טיפולית או שיקומית. בנסיבות ענייננו ברי שאין מקום לגישה שיקומית או טיפולית שכן מצבו הרפואי של הנאשם אינו מאפשר הליכי שיקום. מצב אישי, לרבות מצב רפואי אינו מאפשר אלא הטיית העונש אל הקצה הנמוך של מתחם העונש ההולם. לשון אחר. לפי הדין החדש היה עלי, על כורחי, או על כורחן של הנסיבות, לגזור לנאשם עונש מאסר בפועל ולו לתקופה מנימאלית אפשרית, על פי המתחם".

יצוין, כי לאחרונה ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 5956/13 מדינת ישראל נ. אבו נגמה (28.11.13), בו נקבע מפורשות, כי נסיבות רפואיות אינן מאפשרות חריגה לקולא ממתחם הענישה שנקבע.

לאור כל האמור לעיל, עלי לבחון, כאמור, את העונש הראוי לנאשם בתוך המתחם שנקבע לעיל.

בענייננו, מדובר במספר עבירות שחזרו על עצמן במשך תקופה, הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו, ואף לא הוגש תסקיר שירות המבחן לבחינת מסוכנותו ומועדו לביצוע עבירות דומות בעתיד או לחילופין לבחינת

אפשרויות טיפוליות שונות, אם כי יצוין כי הסיבה העיקרית לאי שליחתו של הנאשם לתסקיר, הייתה מצבו הרפואי הקשה בכל החודשים האחרונים.

כמו כן, כאמור לנאשם עבר פלילי בעבירת אלימות, אם כי מן העבר הרחוק.

למעשה, נקודת הזכות היחידה שניתן לזקוף לטובת הנאשם בעת שקילת עונשו, היא מצבו הרפואי, והעובדה שבשל מצבו הרפואי התארך עד מאד מעצר הבית בו הוא מצוי.

אמנם, מצבו הרפואי של הנאשם מצוי כיום ברמיסיה, והשחפת ממנה הוא סובל כבר אינה מידבקת, ועל כן בסופו של דבר הוא נמצא כשיר לביצוע עבודות שירות, ואולם, אין להתעלם מן העובדה כי כתוצאה ממחלתו, הנאשם העומד בפניו כיום אינו אותו אדם כוחני ויהיר שעמד בפניו במהלך ניהול ההוכחות לפני כשנה וחצי.

בסופו של דבר, לאור חלוף הזמן הרב, העובדה שבמשך כל התקופה הארוכה מאז פרוץ מחלתו, שהה הנאשם בתנאים מגבילים יחד עם אשתו, וככל הנראה ניתק את הקשר עם המתלוננת, ועל אף שראוי היה להטיל על הנאשם עונש מאסר לתקופה משמעותית, לאור הישנות העבירות וחומרתן, החלטתי, לפני משורת הדין להסתפק בעונש של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

באשר לפיצוי, לאור העובדה שמדובר בבת זוג לשעבר, ולא בבני זוג המנהלים כיום משק בית משותף, ולאור הפגיעות שנגרמו למתלוננת, יש מקום להטלת פיצוי למתלוננת, ואולם לאור מצבו הכלכלי והרפואי של הנאשם, ולאור העובדה שבמהלך יחסיהם תמך הנאשם כלכלית במתלוננת באופן משמעותי, יוטל פיצוי סמלי בלבד.

לאור האמור לעיל, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 6 חודשים.

המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות, אותם יבצע הנאשם במע"ש אשדוד.

על הנאשם להתייצב לריצוי המאסר ביום 16.2.14 בשעה 08:00, במפקדת מחוז דרום ביחידה לעבודות שירות, אלא אם הממונה על עבודות השירות יודיע לו על מועד תחילה אחר.

מוסבר לנאשם כי עליו לעמוד בכל תנאי העבודה, וכי כל הפרה של תנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית של העבודות, ולריצוי יתרת התקופה במאסר ממש.

המזכירות תמציא העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

2. מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום, יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע.

3. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום, יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון.

4. פיצוי בסך 2,000 ₪ למתלוננת, הגב' נ' ק'. הפיקדון שהופקד בתיק המעצר יועבר לטובת הפיצוי והיתרה תשולם ב- 2 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.3.14.

5. הנאשם יחתום היום על התחייבות בסך 2,500 ₪ שלא לעבור עבירה מהעבירות בהן הורשע, למשך שנתיים מהיום. לא יחתום, יאסר למשך 25 ימים.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבימ"ש מחוזי ב"ש.

ניתנה והודעה היום י"ח שבט
תשע"ד, 19/01/2014 במעמד
הנוכחים.
גילת שלו, שופטת

הוקלדעלידישנירנסמי